

TILKENDEGIVELSE OM FORRENTNING AF INDSKUDSKAPITAL FOR FLERE VÆRKER I SAMME VIRKSOMHED

1. RESUMÉ

1. Blandt de varmekirksomheder, der har ansøgt om forrentning af indskudskapital er der adskillige varmekirksomheder med flere værker i samme virksomhed. Der er derfor behov for at få fastlagt, hvordan disse virksomheder skal opgøre indskudskapitalen, fastlægge forrentningsbeløbet samt foretage indregning i varmepriserne, da der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer en praksis herfor.

2. Forrentningssager med flere værker i samme virksomhed vurderes umiddelbart at omfatte et antal på cirka 10 sager, der samlet har ansøgt om forrentning af indskudskapital for ca. 5 mia. kr. Disse sager udgør derfor en betydelig andel af samlede ansøgte indskudskapital på 11,2 mia. kr. af de nuværende ca. 44 ansøgere. Sagerne omfatter bl.a. centrale kraftvarmekirksomheder, samt flere mindre værker, der har fusioneret.

3. Sagen indeholder vurdering af problemstillingerne i forbindelse med behandlingen af ansøgninger fra varmekirksomheder med flere værker i samme virksomhed. Tilkendegivelsen indeholder følgende overordnede principper:

- Varmekirksomheder med harmoniserede priser, dvs. ens priser til aftagere/kunder uanset hvilket værk de får levering fra, kan vælge at opgøre en samlet indskudskapital for disse værker, beskrive en samlet risikoprofil, samt indregne forrentning af indskudskapital i den ens varmepris for alle værkernes forsyningsområder. Dette er typisk for mindre, fusionerede værker.
- Varmekirksomheder med forskellige priser til aftagerne/kunderne for leveringen af varme fra forskellige værker skal opdele deres indskudskapital, beskrive den individuel risikoprofil i det enkelte værk, samt som udgangspunkt indregne den godkendte forrentning i priserne hos de aftagere/kunder, der aftager varme fra det pågældende værk. Dette er typisk større varmekirksomheder.
- Varmekirksomheder med forskellige priser til aftagerne/kunderne, der ikke kan opgøre en dokumenteret indskudskapital for hvert værk i virksomheden, kan fordele den samlede indskudskapital efter en begrundet, rimelig fordeling. Virksomhederne skal beskrive risikoprofilen i det enkelte værk.

**SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

2. INDSTILLING

4. Energitilsynet har på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og vurdering i medfør af varmforsyningslovens § 20, stk. 2, tilkendegivet følgende principper:

- A. At der ved opgørelsen af indskudskapitalen tages udgangspunkt i, at alle varmevirksomheder, som har ansøgt om forrentning af indskudskapital, skal opgøre en indskudskapital for hvert værk i virksomheden.
- B. At såfremt varmevirksomheden ved starten af beregningsåret, der er ansøgt om forrentning for, har prisharmoniseret mellem flere eller alle værker, og der er ansøgt om forrentning af indskudskapital for alle de omfattede værker, kan virksomheden i stedet opgøre en samlet indskudskapital i disse sager.
- C. At varmevirksomheder, der ikke kan opgøre en indskudskapital for hvert værk og ikke har harmoniserede priser, skal foretage en rimelig fordeling af indskudskapitalen.
- D. At eventuelle nye indskud og udlodninger opgøres og fordeles på samme måde som indskudskapitalen, medmindre der er dokumentation for anden fordeling.
- E. At i sager, hvor reglerne om anvendt indskudskapital finder anvendelse og fører til, at den anvendte indskudskapital udgør et mindre beløb end indskudskapitalen, skal nedjusteringen fordeles i samme forhold mellem virksomhedens værker, som indskudskapitalen er fordelt, medmindre der er dokumentation for, at den anvendte indskudskapital vedrører de forskellige værker i et andet forhold.
- F. At der ved godkendelse af forrentning fastlægges et forrentningsbeløb for hvert værk i virksomheden med udgangspunkt i en individuel risikovurdering af det pågældende værk, medmindre virksomheden har valgt at ansøge om forrentning af en samlet indskudskapital med henvisning til prisharmonisering, hvorefter risikovurderingen tilsvarende skal ske samlet.
- G. At den godkendte forrentning som udgangspunkt indregnes i det enkelte værks forsyningsområde, medmindre virksomheden har harmoniserede priser for de samme værker som havde en samlet opgørelse af indskudskapitalen i afgørelsen om forrentning.
- H. At Energitilsynet bemyndiger Sekretariatet for Energitilsynet til inden for ovenfor nævnte principper om indskudskapital og anvendt indskudskapital at træffe afgørelse i alle sager, hvor ansøgeren har eller har haft flere værker i samme virksomhed.

5. Principperne er nærmere beskrevet i indstillingerne og vurderingerne nedenfor.

3. SAGSFREMSTILLING

6. Det fremgår af varmemforsyningsloven, at varmevirksomheder kan ansøge om Energitilsynets tilladelse til at indregne forrentning af indskudskapitalen i varmeprisen. Det betyder, at alle varmevirksomheder, der ønsker forrentning skal opføre en indskudskapital, som vil danne grundlag for fastsættelsen af forrentningsbeløbet.

7. Energitilsynet har tidligere¹ alene taget stilling til, at der ved fusion af varmevirksomheders indskudskapital efter 1981 skal foretages en særskilt opgørelse af hver af de selvstændige virksomheder pr. 1. marts 1981. Energitilsynet har ikke taget stilling til efterfølgende ændringer eller til tilfælde, hvor en fusioneret virksomhed ikke var i drift 1. marts 1981, eller hvor en varmevirksomhed uden fusion ved egen opbygning eller ved opkøb har fået to eller flere værker i samme virksomhed. Energitilsynet har ikke behandlet fastsættelsen af forrentningsbeløbet i virksomheder med flere værker efter den nuværende praksis om forrentning af indskudskapital, dvs. hverken med den nye eller gamle WACC-model.

8. Det er således relevant at få Energitilsynets stillingtagen til i, hvilke situationer og hvordan varmevirksomheder med flere værker i samme virksomhed skal opdele ikke blot den initiale indskudskapital, men også efterfølgende ændringer på hvert værk eller opføre en samlet indskudskapital for hele virksomheden, både i ved fusion af værker, der var i drift 1. marts 1981, og i andre tilfælde.

9. Der er ca. 10 ansøgere om forrentning af indskudskapital, som ikke kan få afgjort deres sager, før der er en afklaring af problemstillingerne i denne sag. Disse ansøgere har samlet ansøgt om at få forrentning af en indskudskapital på ca. 5 mia. kr. ud af en samlede ansøgt indskudskapital på 11,2 mia. kr. for de nuværende ca. 44 ansøgere.

10. Blandt ansøgerne er dels store varmevirksomheder med mange værker fordelt flere geografiske steder og dels mindre varmevirksomheder, som har fusioneret med varmevirksomheden i nabobyen.

11. Sekretariatet har i dette tilfælde anført principper, der i videst muligt omfang følger eller kan afledes af de generelle principper efter varmemforsyningsloven og Energitilsynets praksis. Herved sikres overensstemmelse mellem Energitilsynets behandling af forrentningssager og de øvrige sager, som Energitilsynet/sekretariatet behandler. Det drejer sig bl.a. om Energitilsynets praksis vedrørende forrentning af indskudskapital, varmevirksomhedernes tarifiering, samt praksis vedrørende prisharmonisering og prisdifferentiering i relation til fusioner og opkøb. Det har desuden været et sigtemål for sekretariatet at fremkomme med løsningsmuligheder, der er rimelige, anvendelige i praksis, og som samtidig ikke pålægger virksomhederne unødvendige administrative byrder.

---

¹ Energitilsynets tilkendegivelse af 29. april 2008 om "Administrationsgrundlag for opgørelse af fjernvarmeaktiver pr. 1. marts 1981" er offentliggjort på tilsynets hjemmeside: www.energitilsynet.dk, jf. pkt. 23 – se retsgrundlagets afsnit 4.3.3.

4. HØRING

12. Høringsnotatet er vedlagt som bilag 2.

5. RETSGRUNDLAG

13. Retsgrundlaget er vedlagt som bilag 1.

6. VURDERING

14. I dette afsnit vil følgende overordnede problemstillinger blive behandlet:

- Definition af værker i forhold til denne sag
- Opgørelse af indskudskapital
- Beskrivelse af risikoprofil og fastlæggelse af forrentningsbeløb
- Indregning af forrentning

15. Som led i de 3 sidste problemstillinger tager sagen stilling til betydningen af harmoniserede priser i varmevirksomheden.

16. Sagens principper gælder, uanset om varmevirksomheden har valgt at anvende nedskrevne genanskaffelsesværdier efter administrationsgrundlaget eller bogførte værdier ud fra et revideret regnskab ved opgørelsen af den initiale indskudskapital. På samme måde gælder principperne også, uanset hvilken udgave af afskrivningsbekendtgørelsen, sagen skal behandles efter. Dog er der opstillet såkaldt et supplerende princip om anvendt indskudskapital.

17. Sekretariatet har i forbindelse med udarbejdelsen af sagsfremstillingen inviteret nogle varmevirksomheder med flere værker i samme virksomhed til at bidrage til processen. Dette ud fra en antagelse om, at branchens bidrag, særligt i forhold til den praktiske vinkel ved sagens problemstillinger, ville medvirke til en bedre løsning heraf. Sekretariatet har præsenteret sagens problemstillinger og oplæg til løsningsmuligheder af disse, hvorefter nogle af varmevirksomhederne indgik i en drøftelse af udfordringer og overvejelser herved.

18. Sagsfremstillingen blev efter en mundtlig drøftelse af problemstillingerne med udvalgte ansøgere sendt i høring hos disse.

6.1 DEFINITION AF VÆRKER

19. Værker i samme virksomhed defineres i denne sagsfremstilling som både geografiske adskilte anlæg, der ikke er beliggende i umiddelbar nærhed af hinanden, og som fysisk adskilte anlæg med tæt beliggenhed, hvis varmen ledes ud fra virksomhedens anlæg til dens kunder i separate systemer/ledninger fra hvert anlæg.

20. Det afgørende for, hvorvidt der er tale om et eller flere værker i sammenhæng med denne sagsfremstilling, er om anlæggene er etableret på en sådan måde, at de kan udgøre en virksomhed i sig selv og med deres fysiske leveringsforhold ville kunne sælges/udskilles som en selvstændig virksomhed i drift og indgå som sådan i en anden varmevirksomhed uden væsentlige ændringer i leveringssystem/ledninger. Derimod har anlæggets størrelse i sig selv i denne forbindelse ingen betydning for, om det er et selvstændigt værk, eller blot en del af et værk.

21. Som indikationer på flere værker i samme virksomhed kan nævnes, om varmen fra værkerne afregnes til forskellige priser, hvilket vil tale for, at varmevirksomhed må anses for at bestå af flere værker. Derudover kan der også være en indikation i, om anlæggene er beliggende på samme eller forskellige p-numre ("adresser") i cvr-registret. Det vil dog altid være en konkret vurdering afhængigt af leveringspunktet eller leveringspunkterne fra virksomheden til dens kunder/aftagere, hvorvidt en varmevirksomhed må anses for at bestå af flere værker.

22. Varmevirksomheder, der ønsker at opføre en særskilt indskudskapital for hvert værk, har mulighed herfor uden, at sekretariatet som udgangspunkt vil foretage en nærmere prøvelse heraf. Det vil således være muligt at opdele varmevirksomhedens indskudskapital på flere værker, hvis dette ønskes.

6.2 OPGØRELSE AF INDSKUDSKAPITAL

PROBLEMSTILLING

23. Flere varmevirksomheder med flere værker i samme virksomhed har ansøgt om tilladelse til at indregne forrentning af indskudskapital i varmepriserne. Energitilsynet har tidligere alene taget stilling til, hvordan opgørelse af den initiale indskudskapital skal behandles, når varmevirksomheden har fusioneret efter 1. marts 1981². Energitilsynet har dog ikke taget stilling til alle andre tilfælde, hvor der ikke er tale om en fusion efter 1. marts 1981.

VURDERING AF OPGØRELSEN AF DEN INITIALE INDSKUDSKAPITAL

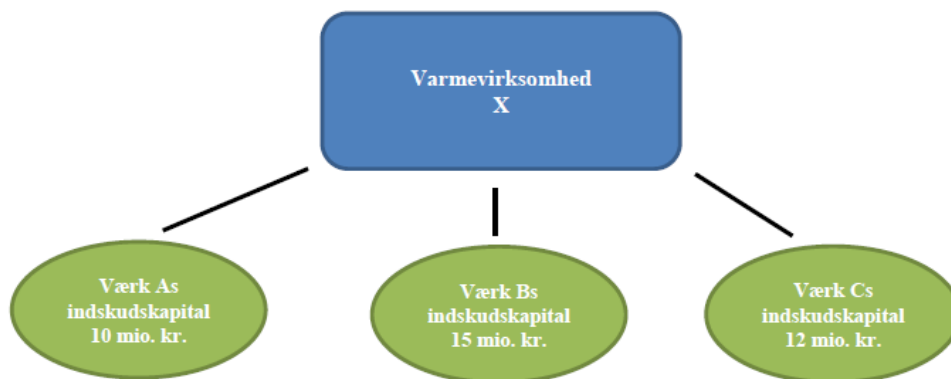
HOVEDREGEL

24. Der er i forvejen taget stilling i administrationsgrundlaget af 29. april 2008 for opgørelse af fjernvarmeaktiver pr. 1. marts 1981 (herefter administrationsgrundlaget) til, at der ved fusion efter 1981 skal foretages en særskilt opgørelse for hver af de tidligere selvstændige virksomheder. Det har således været hensigten allerede ved tilkendegivelsen af administrationsgrundlaget, at virksomheder med flere værker skal opføre en særskilt indskudskapital for hvert værk, der indgår i virksomheden, i hvert fald ved en fusion efter prisbestemmelsernes ikrafttræden den 1. marts 1981.

---

² Se fodnote 1.

Figur 1: Varmevirksomhed med særskilt indskudskapital for hvert værk

25. Det er sekretariatets vurdering, at tilsvarende må gøre sig gældende for varmevirksomheder, der har ansøgt om forrentning af indskudskapital, og som ikke har fusioneret efter 1. marts 1981, men af andre årsager har flere værker i samme varmevirksomhed. Sekretariatet har derved lagt vægt på, at det er i overensstemmelse med administrationsgrundlaget at foretage en opdeling af indskudskapitalen for det enkelte værk ved ansøgning om forrentning af indskudskapital, og at der derfor ikke bør være forskel på, om varmevirksomheden har flere værker på baggrund af en fusion efter 1. marts 1981 eller af andre årsager. Dette vil også have betydning, hvis varmevirksomheder ikke skal opnå forrentning af et værk, efter det bliver frasolgt.

26. Der vurderes således at være et behov for at kunne opgøre en selvstændig indskudskapital for hvert værk, som varmevirksomheden har. Det skyldes, som nævnt, at det også efter fusion, spaltning, køb og salg af værker skal sikres, at der alene kan opnås forrentning for den del af varmevirksomhedens samlede indskudskapital, der vedrører virksomheden. En særskilt opgørelse af indskudskapitalen for varmevirksomheder med flere værker i samme virksomhed, der ikke allerede er omfattet af administrationsgrundlaget, er på denne baggrund nødvendig.

27. Det er sekretariatets vurdering, at der udover ved fusion ligeledes vil være behov for en beskyttelse af varmemeforbrugerne ved udskillelse af værker i form af salg eller spaltning. Virksomhederne er, som udgangspunkt, nødt til at opgøre en særskilt indskudskapital for hvert værk eller på anden måde holde værdierne adskilt. Sekretariatet har også herved lagt vægt på hensynet til forbrugerne, da det vil være urimeligt at lade varmemeforbrugerne betale forrentning af indskudskapital for et værk, der ikke længere findes i virksomheden.

28. I henhold til varmemeforsyningslovens § 20, stk. 7³, må et vederlag, der betales ved hel eller delvis overdragelse af anlæg omfattet af varmemeforsyningslovens § 20, stk. 1, hverken direkte eller indirekte føre til, at ydelser, dvs. varmeprisen bliver højere end den kunne være blevet, såfremt overdragelsen ikke havde fundet sted, herunder som følge af indregningen af forøgede udgifter til finansiering ved

³ Se retsgrundlagets pkt. 8.

fremmedkapital, driftsmæssige afskrivninger eller *forrentning af indskudskapital*. For at kunne føre tilsyn med varmforsyningslovens § 20, stk. 7, må Energitilsynet kende forrentningsgrundlaget for værker før overdragelsen såvel som efter, dvs. indskudskapitalens størrelse.

29. Desuden fremgår det af bemærkningerne til ændringsforslaget af varmforsyningsloven i 2003,⁴ at ændringen præciserer, at forbrugernes varmepriser ikke må stige, alene som følge af en overdragelse. Det generelle forbrugerhensyn og beskyttelsen heraf er således efter sekretariatets vurdering skærpet med denne præcisering af den nugældende § 20, stk. 7. Dette har sekretariatet lagt vægt på ved vurderingen af, hvorledes forrentning af indskudskapital skal behandles, når en varmevirksomhed, f.eks. frasælger et værk.

30. Endeligt kan det fremhæves, at siden ikrafttrædelsen af varmforsyningslovens prisbestemmelser i 1981, har det daværende Gas- og Varmeprisudvalg og efterfølgende Energitilsynet anbefalet en kosttægte tarifiering, der bygger på et princip om, at forbrugernes betaling afspejles af den kapacitet forbrugeren har til rådighed.

31. Princippet om kosttægte tarifiering har været et grundlæggende hensyn til varmemeforbrugerne siden prisbestemmelserne første gang trådte i kraft og er et af de mange principper, der efter varmforsyningsloven har til formål at beskytte varmemeforbrugerne mod urimelige priser. Sekretariatet har derfor valgt, også i dette tilfælde at lægge vægt på hensynet til varmemeforbrugerne ved opgørelsen af indskudskapitalen. Sekretariatet finder på baggrund af ovenstående anførte argumenter, at det klare udgangspunkt er en opdeling af indskudskapitalen for hvert værk. Det er dog sekretariatets vurdering, at der bør være undtagelser hertil, som gennemgås nedenfor.

INDSTILLING

32. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP A:

- At der ved opgørelsen af indskudskapitalen tages udgangspunkt i, at alle varmevirksomheder, som har ansøgt om forrentning af indskudskapital, skal opgøre en indskudskapital for hvert værk i virksomheden.

Undtagelse - prisharmonisering

33. Udgangspunktet om særskilte opgørelser af indskudskapitalen for hvert værk varmevirksomheden ejer, som beskrevet ovenfor kan fraviges i tilfælde, hvor varmevirksomheden har prisharmoniserede priser. Når det er sekretariatets vurdering, at en samlet opgørelse af indskudskapitalen kan tillades for varmevirksomheder med prisharmonisering skyldes det, at Energitilsynets praksis tillader dette. Energitilsynets praksis tillader, som nævnt, i forvejen, at fællesomkostninger, herunder f.eks. til administration opgøres samlet og fordeles ud på alle varmevirksomhedens forbrugere. I sådanne tilfælde er det muligt at afholde et samlet regnskab for alle

---

⁴ Se retsgrundlagets pkt. 9.

virksomhedens fællesomkostninger. Dette bør også være muligt med godkendt forrentning af indskudskapital.

34. Energitilsynet tilkendegav i 2008, at et kollektivt varmforsyningsanlæg, som er det begreb varmforsyningsloven anvender i blandt andet prisbestemmelserne, skal forstås som den samlede virksomhed, og at der ved opkøb og fusioner derfor kan ske prisharmonisering.⁵

35. Energitilsynets praksis om prisharmonisering ved fusioner og opkøb fra 2008 har medført, at det blev administrativt lettere for varmevirksomheder at afregne overfor deres varmekonsumenter.

36. Det er på denne baggrund sekretariatets vurdering, at der ikke er grundlag for at kræve separat opgjort indskudskapital pr. værk, såfremt der afregnes harmoniserede priser overfor forbrugerne ud fra en fælles pris, fælles budget og fælles priseftervisning. Det skyldes, at Energitilsynets praksis i øvrigt tillader prisharmonisering, hvilket efter sekretariatets vurdering også bør gælde for omkostninger, som forrentning af indskudskapital. Såfremt virksomheden ønsker at vælge den klarhed, der er i separate opgørelser, er det dog også muligt.

37. Har en varmevirksomhed alene ansøgt om tilladelse til at indregne forrentning for ét værk ud af flere mulige, og der er ansøgt for et år forud for f.eks. en fusion, vil indskudskapitalen dog skulle opgøres særskilt for det pågældende værk. Er der ikke ansøgt for alle varmevirksomhedens værker, der indgår i prisharmoniseringen skal der opgøres en særskilt indskudskapital for det værk, der har ansøgt om forrentning af indskudskapital, da der ikke kan tillades forrentning for værker, der ikke forudgående har ansøgt herom.

38. En varmevirksomhed med flere værker, som har prisharmoniseret overfor enten alle deres forbrugere eller for visse forbrugergrupper uanset forsyningsområde, har i forvejen sammenlagt alle omkostninger forbundet med produktion og levering af varme til forbrugerne. Værkernes forrentning vil derefter blive fordelt på alle forbrugere og indgå som omkostning, som alle andre omkostninger i varmevirksomheden.

39. En samlet opgørelse af indskudskapitalen for flere værker i samme varmevirksomhed forudsætter dog, at værkerne ved starten af beregningsåret var prisharmoniserede, og at der foreligger en rettidig ansøgning om forrentning af indskudskapital for hvert værk i samme periode, da det som nævnt tidligere kræver forudgående ansøgning at få tilladelse til at indregne forrentning af indskudskapital i varmeprisen, jf. pkt. 37. Ved beregningsåret menes det regnskabsår, der ansøgt om forrentning for. Varmevirksomheden kan, f.eks. have ansøgt om forrentning den 2. februar 2010 for året 2011 og det afgørende er, hvorvidt de pågældende værker i varmevirksomheden havde prisharmoniseret pr. 1.1.2011, idet dette tidspunkt er starten af året, der ansøges for. Dette skyldes, at Energitilsynet i forvejen tager

---

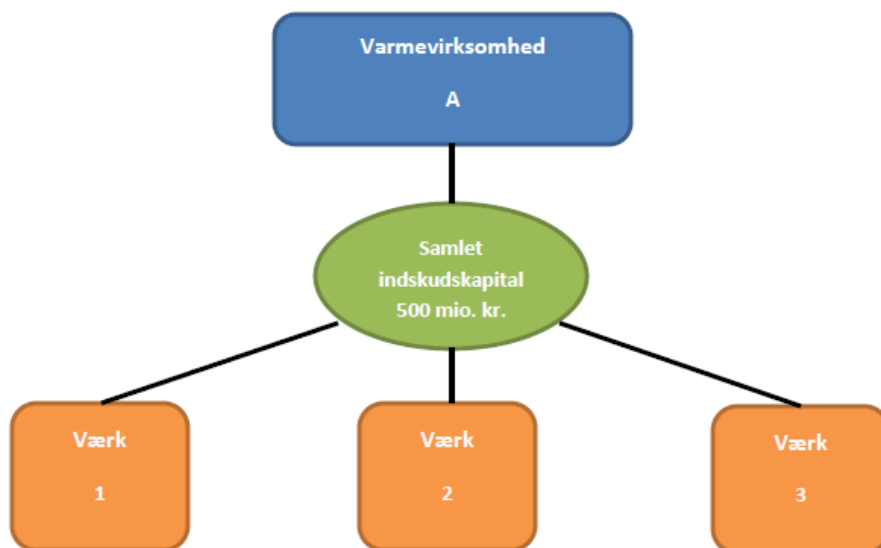
⁵ Energitilsynets tilkendegivelse af 15. december 2008 om "*Problemstillinger vedrørende prisharmonisering og prisdifferentiering i relation til fusioner og opkøb*" er offentliggjort på tilsynets hjemmeside: www.energitilsynet.dk, jf. retsgrundlagets pkt. 39.

udgangspunkt i oplysninger, der vedrører forrentningsåret, og ikke hvilke forhold der efterfølgende måtte være indtruffet. Dette tidspunkt - starten af forrentningsåret - er således afgørende, både for så vidt angår, indskudskapitalens størrelse og varmevirksomhedens risikoforhold, da vurderingen af disse forhold vedrørende indskudskapital og forrentningsstørrelse foretages med udgangspunkt i dette tidspunkt.

40. Figuren nedenfor illustrerer, at varmevirksomheden med tre værker, der har prisharmoniserede priser kan opgøre én samlet indskudskapital. Værk 1 kan f.eks. have en indskudskapital på 100 mio. kr., værk 2 på 150 mio. kr. og værk 3 på 250 mio. kr. Den samlede indskudskapital for varmevirksomhed A udgør således 500 mio. kr.

Figur 2: Varmevirksomhed med prisharmonisering

41. Energitilsynet finder på denne baggrund, at såfremt en varmevirksomhed har prisharmoniseret flere eller alle sine værker ved starten af beregningsåret, og der er søgt om forrentning af indskudskapitalen for alle værkerne omfattet af prisharmonisering for samme år, kan indskudskapitalen opgøres samlet. Det vil sige, at varmevirksomhed A kan opgøre én indskudskapital på f.eks. 500 mio. kr., som tilsammen udgør indskudskapitalen for værk 1, værk 2 og værk 3. Som det fremgår af pkt. 10 vil det omfatte varmevirksomheder, som typisk har fusioneret med nabobyen, som har prisharmoniseret over for alle værkernes forbrugere.

INDSTILLING

42. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP B:

- At såfremt varmevirksomheden ved starten af beregningsåret, der er ansøgt om forrentning for, har prisharmoniseret mellem flere eller alle værker, og der er ansøgt om forrentning af indskudskapital for alle de omfattede værker, kan virksomheden opføre en samlet indskudskapital i disse sager.

Andre undtagelser

43. Der kan endvidere være tilfælde, hvor en varmevirksomhed, som ikke har prisharmoniseret, ikke har de nødvendige oplysninger til at kunne opføre en særskilt indskudskapital pr. værk. Det kan f.eks. være, hvor virksomheden er et aktieselskab stiftet efter 1981 med indskud af et kontant beløb fra ejerne, og hvor varmevirksomheden efterfølgende har idriftsat flere værker. Her vil den initiale indskudskapital alene bestå af virksomhedens aktiekapital, og ikke være opgjort på baggrund af værkernes bogførte værdi eller nedskrevne genanskaffelsesværdi, eller på anden måde have en kobling til værkerne. Der kan også være tilfælde, hvor anlægssum og regnskaber fra 1981 og tidligere år er bortkommet efter handel med værket.

44. Energitilsynet finder, at varmevirksomheder, der ikke har prisharmoniseret, men som ikke har de nødvendige oplysninger til at opføre en særskilt indskudskapital for hvert værk, ikke kan undlade at foretage en fordeling, da det vil være urimeligt at opføre en samlet indskudskapital for flere værker, hvis varmevirksomheden ikke har prisharmoniseret, og derved afregner en varmepris overfor alle forbrugere efter alle nødvendige omkostninger for varmevirksomheden i sin helhed er opgjort. Tillades en samlet opgørelse af indskudskapital for flere værker, der ikke har prisharmoniseret, vil varmemeforbrugerne blive stillet urimeligt, da alle øvrige omkostninger opkræves ud fra de nødvendige omkostninger, der er forbundet med at producere varmen på det pågældende værk. Varmeforbrugerne, der afregnes til forskellige priser, bør ikke bære den byrde, der kan være ved at betale forrentning for andre af varmevirksomhedens værker, såfremt alle nødvendige omkostninger efter varmemeforsyningslovens § 20, stk. 1, ikke tilsvarende fordeles på alle varmemeforbrugerne.

45. En fordeling kan foretages på flere måder, der kan afhænge af varmevirksomhedens konkrete forhold m.v. Det vil dermed være op til varmevirksomheden at vælge en fordelingsmetode i forbindelse med ansøgningens behandling, og sekretariatet vil i de konkrete tilfælde vurdere, hvorvidt fordelingsmetoden ud fra en rimelighedsbetragtning kan anvendes.

46. Energitilsynet vil som hjælp til varmevirksomhederne nedenfor komme med forslag til mulige fordelingsmetoder. Energitilsynet har dog ikke taget stilling til, hvorvidt disse metoder er hensigtsmæssige i alle situationer, og tager således forbehold for, at en (eller flere) af nedenstående metoder konkret kan være urimelig.

47. Som eksempler på fordelingsmetoder kan nævnes følgende:

- Opdele indskudskapitalen efter samme fordeling som den samlede initiale anlægssum er fordelt mellem værkerne. Dette vil

være i overensstemmelse med Energitilsynets tilkendegivelse om opgørelse af indskudskapital ved forenet produktion af 25. oktober 2016⁶, selvom der her er den forskel, at værkerne kan være opført på vidt forskellige tidspunkter.

- Fordelingen kan ligeledes tage udgangspunkt i antallet af forbrugere, der aftager varme fra det pågældende værk
- Fordelingen kan endvidere tage udgangspunkt i MWh-leverancen på varmevirksomhedens forskellige værker

INDSTILLING

48. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP C:

- At varmevirksomheder, der ikke kan opgøre en indskudskapital for hvert værk og ikke har harmoniserede priser, skal foretage en rimelig fordeling.

OPGØRELSE AF EFTERFØLGENDE INDSKUD OG UDLODNINGER

49. Udover opgørelsen og fordelingen af den initiale indskudskapital skal efterfølgende indskud og udlodninger også opgøres og indgå i det endelige forrentningsgrundlag. Derfor er det relevant at vurdere, hvorvidt indskud og udlodninger ligeledes skal fordeles på de enkelte værker eller opgøres samlet.

50. Det er sekretariatets vurdering, at eventuelle indskud og udlodninger som udgangspunkt skal fordeles mellem varmevirksomhedens værker i samme forhold, som varmevirksomhedens indskudskapital er fordelt på forud for det nye indskud/udlodning, da det vil være mest rimeligt, at også indskud og udlodninger følger opgørelsen af indskudskapitalen. Det vil sige, hvis virksomheden har opgjort en samlet indskudskapital bør indskud og udlodninger også indgå i en samlet indskudskapital, hvorimod hvis varmevirksomheden har opgjort en særskilt indskudskapital skal indskud og udlodninger fordeles efter det værk indskuddet eller udlodning vedrører for på den måde kun at tillægge indskud eller fratække udlodninger fra det pågældende værk. På den måde sikres overensstemmelse mellem opgørelse af indskudskapitalen og hvordan indskud og udlodninger efterfølgende tillægges eller fratækkes. Hvis varmevirksomheden kan dokumentere, at et konkret indskud/udlodningen vedrører de enkelte værker i et andet forhold end indskudskapitalen ellers er fordelt mellem værkerne, kan hovedreglen fraviges.

51. Det betyder, at varmevirksomheder, der anvender det klare udgangspunkt og opgør indskudskapitalen for hvert værk, ligeledes skal henholdsvis tillægge og fratække indskud og udlodninger fordelt på værkerne i varmevirksomheden. På tilsvarende måde må det på baggrund af ovenfor anførte gælde, at hvis en varme-

---

⁶ Energitilsynets tilkendegivelse af 25. oktober 2016 om opgørelse af indskudskapital ved forenet produktion m.m. er offentliggjort på tilsynets hjemmeside: www.energitilsynet.dk, jf. retsgrundlagets pkt. 34.

virksomhed har prisharmoniseret og ansøgt om forrentning af indskudskapital for alle deres værker, og derved kan fravige udgangspunktet om særskilt opgørelse, kan andre indskud og udlodninger indgå i opgørelsen af den samlede indskudskapital for varmevirksomheden i sin helhed.

52. Nye indskud i form af forrentning af indskudskapital, som efter sekretariatets afgørelse om godkendelse af forrentningsbeløbet vedrører ét bestemt værk, vil dog altid skulle henføres til det pågældende værk. Det vil derfor alene være i tilfælde der er omfattet af undtagelsen omkring prisharmonisering, at ny indskudskapital i form af forrentning af indskudskapital kan vedrøre virksomheden generelt.

53. På denne baggrund vil der være overensstemmelse mellem opgørelsen af indskudskapitalen og behandlingen af nye indskud eller udlodninger, hvilket giver konsistens i opgørelsen af indskudskapitalen, og vil medføre, at alle ændringer i indskudskapitalen vil være fordelt efter samme forhold, medmindre varmevirksomheden kan fremsende tilstrækkelig dokumentation for, at anden fordeling med rimelighed skal foretages.

54. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP D:

- At eventuelle nye indskud og udlodninger opgøres og fordeles på samme måde som indskudskapitalen, medmindre der er dokumentation for anden fordeling.

Anvendt indskudskapital

55. Med de to seneste afskrivningsbekendtgørelser⁷, hvor reglerne om forrentning af indskudskapital blev ændret, kan Energitilsynet fremover alene tillade forrentning af den *anvendte* indskudskapital⁸, dvs. den indskudskapital som anvendes i varmevirksomheden.

56. Det er Energitilsynets vurdering, at når der tillades forrentning af den anvendte indskudskapital skal justeringen, som udgangspunkt ligeledes foretages i samme forhold mellem virksomhedens værker, som indskudskapitalen er fordelt efter.

57. Ved denne vurdering har Energitilsynet lagt vægt på, at disse ovenstående principper og fordeling af indskudskapital pr. værk tilsvarende må gøre sig gældende, når det alene er den anvendte indskudskapital, der forrentes. Hvis varmevirksomheden kan fremlægge dokumentation for, at den anvendte indskudskapitalen vedrører værkerne i et andet forhold, kan sekretariatet dog

---

⁷ Se retsgrundlagets pkt. 11 ff.

⁸ Efter ændringer af afskrivningsbekendtgørelsens regler om forrentning af indskudskapital vil det fremadrettet alene vil være tilladt at få forrentet den del af indskudskapital, der kan betegnes anvendt indskudskapital. Det vil sige, at anvendt indskudskapital er en underopdeling af indskudskapital, som det kendes i forvejen. Den anvendte indskudskapital opgøres efter den laveste værdi af de tre metoder, der fremgår af afskrivningsbekendtgørelsens § 6, stk. 4, nr. 1-3, og vil herefter kunne udgøre mellem 0-100 pct. af virksomhedens samlede indskudskapital.

konkret lægge den dokumenterede fordeling til grund, hvis sekretariatet finder den rimelig.

INDSTILLING

58. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIPLE:

- At i sager, hvor reglerne om anvendt indskudskapital finder anvendelse og fører til, at den anvendte indskudskapital udgør et mindre beløb end indskudskapitalen, skal nedjusteringen fordeles i samme forhold mellem virksomhedens værker, som indskudskapitalen er fordelt, medmindre der er dokumentation for, at den anvendte indskudskapital vedrører de forskellige værker i et andet forhold.

6.3 BESKRIVELSE AF RISIKOPROFIL OG FASTLÆGGELSE AF FORRENTNINGSBELØB

PROBLEMSTILLING

59. Ved behandlingen af en ansøgning om forrentning af indskudskapital skal der ud over opgørelsen af indskudskapitalen fastlægges et forrentningsbeløb. Ved fastlæggelsen af forrentningsbeløbet tages udgangspunkt i en WACC-model, der er tilpasset varmeområdet, med inddragelse af især den ansøgende varmevirksomheds risikoforhold.

60. Spørgsmålet er derfor, hvorvidt vurderingen af varmevirksomhedens risikoforhold skal tage udgangspunkt i en samlet vurdering af hele virksomheden eller særskilt for hvert værk i varmevirksomheden.

VURDERING

61. Udgangspunktet er, at der skal godkendes et beløb som forrentning af indskudskapitalen pr. værk. Derfor foretages en individuel risikovurdering pr. værk – hvis indskudskapitalen er opgjort særskilt for hvert værk. Dermed opnås konsistens mellem den måde indskudskapitalen er opgjort efter og den risikovurdering, der foretages.

62. Der kan forekomme individuelle risici for det enkelte værk, som ikke vil komme til udtryk på samme måde i en samlet risikovurdering. Der kan, f.eks. være stor forskel på antallet af forbrugere, der er pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt i de enkelte værkers forsyningsområder. Antallet af forbrugere, der er pålagt tilslutning- og forblivelsespligt, indgår som element i vurderingen af det enkelte værks risikoforhold og vil derfor blive tillagt forskellig vægt afhængig af, hvordan omfanget af tilslutnings- og forblivelsespligtige forbrugere er på de enkelte værker.

63. Der kan således være flere af de kriterier, som indgår ved vurderingen af varmevirksomhedens risikoforhold, der kan være forskellige fra værk til værk i sam-

me varmevirksomhed, og som kun kommer til udtryk, hvis der foretages en individuel risikovurdering af alle værkerne.

64. Ved risici, der konkret vedrører varmevirksomheden i sin helhed, bør disse indgå i risikovurderingen af alle de enkelte værker, der er søgt om forrentning af indskudskapital for.

65. Det er endvidere Energitilsynets vurdering, at der ved en samlet opgørelse af indskudskapitalen, som beskrevet ovenfor, jf. pkt. 25, må fastsættelsen af forrentningsbeløb nødvendigvis også ske ud fra en samlet vurdering af varmevirksomheden og de værker, som indgår i den samlede indskudskapital. Det betyder dermed, at varmevirksomheden, der pga. prisharmonisering har mulighed for at opgøre en samlet indskudskapital, på tilsvarende vis kan give oplysninger om varmevirksomhedens samlede risikoforhold. Energitilsynet finder på denne baggrund, at der skal tages udgangspunkt i det enkelte værks risikoforhold. Undtagelsen hertil er, hvis varmevirksomheden har prisharmoniserede priser til aftagere/kunder, og derved opgjort en samlet indskudskapital. Ved prisharmonisering kan varmevirksomheden vælge at tage udgangspunkt i en samlet risikovurdering af varmevirksomheden i sin helhed.

INDSTILLING

66. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP F:

- At der ved godkendelse af forrentning fastlægges et forrentningsbeløb for hvert værk i varmevirksomheden med udgangspunkt i en individuel risikovurdering af det pågældende værk, medmindre varmevirksomheden har valgt at ansøge om forrentning af en samlet indskudskapital med henvisning til prisharmonisering, hvorefter risikovurderingen tilsvarende skal ske samlet.

6.4 INDREGNING AF FORRENTNING I VARMEPRISER

PROBLEMSTILLING

67. Efter indskudskapitalen er opgjort, herunder også anvendt indskudskapital opgjort i de sager, hvor det er relevant, og risikoprofil og eventuelle andre relevante forhold er fastlagt, godkender sekretariatet et forrentningsbeløb, der kan indregnes i varmeprisen. Spørgsmålet er herefter, hvordan forrentningsbeløbet skal indregnes i varmeprisen, når varmevirksomheden har flere værker. Det er også et spørgsmål, om hvordan ændringer i varmevirksomhedens værker i indregningsperioden i form af tilkøb/frasalg, fusion/spaltning osv. påvirker indregningsmulighederne.

VURDERING

HOVEDREGEL

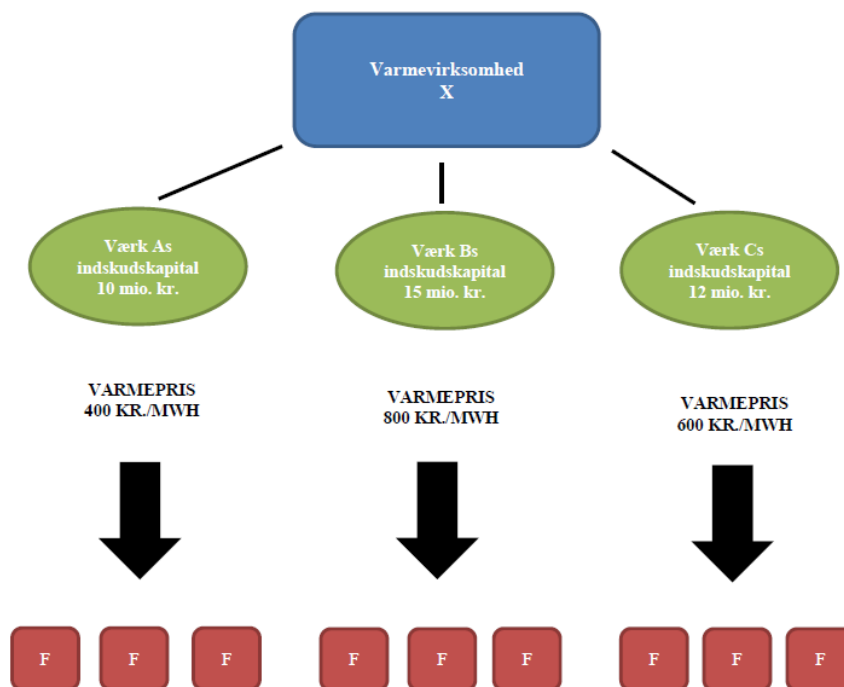
68. Det er Energitilsynets vurdering, at det godkendte forrentningsbeløb for hvert værk som udgangspunkt skal indregnes i det pågældende værks forsyningsområde. Derved sikres, at varmemeforbrugerne alene betaler en forrentning, der vedrører det værk, forbrugerne aftager varme fra og således har glæde af.

69. Det er i overensstemmelse med varmforsyningslovens prisbestemmelser, at forbrugerne ikke betaler for omkostninger vedrørende anden varmelevering end den, deres pris vedrører – der kan f.eks. heller ikke opkræves driftsmæssige afskrivninger fra et værk, der ikke indgår i grundlaget for den anmeldte pris, men er omfattet af budgetgrundlaget i en anden anmeldt pris. Det er desuden i overensstemmelse med kravene til prisdifferentiering, i det årsagen til en forskellig pris i leveringen fra virksomhedens forskellige værker vil være objektiv og ikkediskriminerende.

70. Derved opnås en rimelighed og overensstemmelse mellem den del af varmeprisen, som forbrugerne i et konkret værk betaler til forrentning, og den forrentning virksomheden har fået godkendt ud fra værkets indskudskapital.

71. Nedenfor illustrerer figur 3 en varmekompleks med flere værker, der ikke har prisharmoniseret og derfor skal opgøre en særskilt indskudskapital for hvert værk. Varmekomplekset indregner desuden den pågældende godkendte forrentning i hvert værks varmepris.

Figur 3: Varmekompleks med prisdifferentiering med særskilt indskudskapital for hvert værk

Note: F = forbrugere

72. Som behandlet tidligere i sagen er det sekretariatets indstilling til Energitilsynet, at varmevirksomheder med harmoniserede priser under visse betingelser ikke behøver opgøre eller fordele indskudskapitalen på de enkelte værker. Det er derfor sekretariatets vurdering, at også udgangspunktet om indregning kan fraviges for disse virksomheder. Da de allerede afregner forbrugere i forskellige forsyningsområder på samme vilkår, kan virksomheden lade forrentning af indskudskapital indgå i den harmoniserede varmepris på samme måde som værkernes øvrige omkostninger.

73. Energitilsynet finder således, at forrentning af indskudskapital ikke bør ændre på varmevirksomhedens mulighed for at fortsætte en hidtidig prisharmonisering. Der henvises i øvrigt for yderligere argumentation til afsnittet om prisharmonisering vedrørende opgørelse af indskudskapitalen.

74. Varmevirksomheder, der ikke havde prisharmonisering på tidspunktet ved starten af beregningsåret og derved har fået godkendt et særskilt forrentningsbeløb for hvert værk i virksomheden, men som på indregningstidspunktet har prisharmoniseret skal følge de almindelige regler, der følger af varmforsyningsloven og Energitilsynets praksis.

OPHØR AF PRISHARMONISERING

75. Hvis en varmevirksomhed med prisharmonisering og en samlet opgørelse af indskudskapitalen på indregningstidspunktet ikke længere har/ønsker at have eller kan fortsætte med prisharmonisering, bør den godkendte forrentning fordeles mellem værkerne, som om virksomheden ikke havde været omfattet af undtagelse vedrørende prisharmonisering ved opgørelsen af indskudskapitalen. Det skyldes, ved ophør af prisharmonisering opgør varmevirksomheden ikke længere de nødvendige omkostninger som en samlet pris, men opgør derimod alle de nødvendige omkostninger for hvert værk og afregner således forskellige priser. Det er sekretariatets vurdering, at der ikke vil være grundlag for at fordele den godkendte forrentning på alle forbrugere, når de nødvendige omkostninger efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1, ikke fordeles på samme måde. Fordelingen af den godkendte forrentning bør derfor følge måden, hvorpå de øvrige omkostninger opgøres. Det samme gælder for anvendt indskudskapital, hvis dette var relevant i forrentningsafgørelsen.

76. Sekretariatet finder, at det som udgangspunkt vil være urimeligt, hvis en varmevirksomhed ophører med prisharmonisering og i den forbindelse foretager en fordeling af den godkendte forrentning, som nævnt ovenfor, og på et senere tidspunkt i indregningsperioden ændrer den valgte fordeling mellem værkerne. Det skyldes, at nogle forbrugere vil betale mere end andre, hvis der ændres i, om der indregnes forrentning ligeligt overfor alle varmførbrugere fra begyndelse af indregningen og så undervejs i indregningsperioden ændre dette til at fordele pr. værk. Det er således sekretariatets anbefaling, at varmevirksomheden fra begyndelsen af indregningsperioden overvejer, hvordan den godkendte forrentning skal indregnes. Sekretariatet vil dog altid kunne foretage en konkret vurdering heraf og

gribe ind, såfremt den konkrete indregning måtte medføre en konkret urimelig pris eller vilkår for visse forbrugere, jf. varmemforsyningslovens § 21, stk. 4.

UDSKILLELSE AF VÆRKER

77. For så vidt angår varmevirksomheder, hvor værkernes indskudskapital er separat opgjort, og som ikke har prisharmonisering, vil det fremgå i forrentningsafgørelsen, hvilket beløb der godkendes som forrentning af det enkelte værks indskudskapital i beregningsåret – og dermed hvilket beløb, der vil kunne opkræves over varmepriserne fra værket. Dette beløb vil ikke i sig selv blive berørt af en overdragelse.

78. I de tilfælde, hvor det godkendte forrentningsbeløb ikke vedrører det enkelte værk, men varmevirksomheden generelt, finder sekretariatet, at der ved et senere frasalg eller spaltning skal være mulighed for at adskille godkendt forrentning, som ikke på salgstidspunktet er indregnet fuldt ud i varmeprisen, således at de øvrige varmemforbrugere, som varmevirksomheden fortsat leverer til, ikke skal fortsætte med at betale forrentning af et værk, der er frasolgt til eller spaltet fra i en anden virksomhed. En varmevirksomhed kan således ikke fortsat indregne godkendt forrentning, der vedrører et værk, som ikke længere er en del af varmevirksomheden. Dette ville efter sekretariatets vurdering være urimeligt overfor de tilbageværende forbrugere.

79. Såfremt det ikke er muligt ved en senere udskillelse at opgøre den del af den samlede indskudskapital, som vedrører det pågældende værk, bør der foretages en forholdsmæssig beregning af den forrentning, der endnu ikke er opkrævet. Sekretariatet finder, at der ved fordelingen kan tages udgangspunkt i antallet af forbrugere, der aftager varme fra det pågældende værk eller MWh-forbruget. Vurderingen af fordelingen vil blive foretaget ud fra en rimelighedsbetragtning, hvor særlige omstændigheder konkret kan indgå.

INDSTILLING

80. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP G:

- At den godkendte forrentning som udgangspunkt indregnes i det enkelte værks forsyningsområde, medmindre virksomheden har prisharmonisering mellem de samme værker som havde en samlet opgørelse af indskudskapitalen i afgørelsen om forrentning.

7. BEMYNDIGELSE

PROBLEMSTILLING

81. Energitilsynet er ved vurderingen af, om en given forrentning af indskudskapitalen kan anses for rimelig, overladt et betydeligt skøn⁹. Sekretariatet vil ikke kunne udøve dette skøn i sager, der ligger uden for Energitilsynets praksis uden nærmere bemyndigelse hertil.

VURDERING

82. Formålet med denne sag er at fastlægge principperne for sekretariatets arbejde med 1) opgørelsen af indskudskapitalen for de varmevirksomheder med flere værker i samme virksomhed, der har ansøgt om forrentning af indskudskapital, 2) fastlæggelse af forrentningsbeløbet, og 3) indregning af forrentning for disse varmevirksomheder. Principperne vil blive anvendt fremadrettet på alle sager om forrentning af indskudskapital

83. Energitilsynet finder, at det vil være hensigtsmæssigt og medføre en hurtigere behandling af disse sager, hvis sekretariatet - på samme vilkår, som i de tidligere notater forelagt Energitilsynet vedrørende behandlingen af sager om forrentning af indskudskapital - også bemyndiges til at træffe afgørelse vedrørende de ansøgninger fra varmevirksomheder, der har flere værker i samme virksomhed.

84. Energitilsynet henviser derudover til afsnittet om bemyndigelse i notatet om forenet produktion¹⁰ for yderligere vurdering af, hvornår der kræves Energitilsynets bemyndigelse til sekretariatet.

INDSTILLING

85. Energitilsynet har på denne baggrund tilkendegivet:

PRINCIP H:

- At Energitilsynet bemyndiger Sekretariatet for Energitilsynet til inden for de ovenfor nævnte principper A-G om indskudskapital og anvendt indskudskapital at træffe afgørelse i alle sager, hvor ansøgeren har eller har haft flere værker i samme virksomhed.

---

⁹ Energiklagenævnets afgørelse af 9. november 2012 (j.nr. 1021-10-3)

¹⁰ Se retsgrundlagets pkt. 37.